

JUS2111 statsforfatningsrett,

forslag nr 1

Ansvarlig faglærer **Benedikte Moltumyr Høgberg**

Forslag til endring i litteratur

JUS2111 Statsforfatningsrett

1. Innføringslitteratur

- **Knophs oversikt over Norges rett**, 14. utg. (Oslo, 2014: Universitetsforlaget) s. 39-71.

Endringene innebærer følgende:

- 1) Statsrett – Kort forklart tas ut som innføringslitteratur, så lenge boken er inne som en del av hovedlitteratur alternativ 2.

2. Hovedlitteratur

Alternativ 1

1. **Smith, Eivind**: Konstitusjonelt demokrati. Statsforfatningsretten i prinsipielt og komparativt perspektiv, 3. utgave (Oslo 2014, Fagbokforlaget). Følgende deler er ikke pensum: Kap I pkt. 6-9, 10.1, 10.2, 10.3 og 11, kap II pkt. 2, kap III pkt. 4.1, 4.2, 4.3, 6.1, 6.2, 7 og 8, kap IV pkt. 6.3, kap V pkt. 1, 2, 3 og 5, kap VI pkt. 1.2, 2.1, 2.3.1, 2.3.2, 3.1, 3.2, 3.3, 4.2.2 og 4.3.2, kap VII pkt. 5, 6.2.3, 6.3.2 og 7.4, kap VIII, kap IX pkt. 1 og kap X pkt 2. Petitavsnitt, fotnoter og tabeller går ut over kunnskapskravene, og detaljene i det komparative materialet tjener kun til å gi et bedre grunnlag for å forstå norsk statsforfatningsrett. (ca 325 sider totalt, minus petit/tabeller som trolig utgjør om lag 25-30 sider).

2. **Dokument 16** (2011-2012) Rapport fra Menneskerettighetsutvalget om menneskerettigheter i Grunnloven, kapittel 9-10, 13, 15, 20, 24.3, 26, 40. Fremstillingen av SP og ØSK er ikke en del av pensum. (44 x 2 s.)

De to foregående skriftene dekker til sammen læringskravene i faget.

Eller:

Alternativ 2

1. **Benedikte Moltumyr Høgberg:** Statsrett - Kort forklart, Universitetsforlaget, 2. utg. 2016 (145 s.)
2. **Dokument 16** (2011-2012) Rapport fra Menneskerettighetsutvalget om menneskerettigheter i Grunnloven, kapittel 9-10, 13-15, 19-20, 23, 24.1-24.3, 26, 40-41. Fremstillingen av SP og ØSK er ikke en del av pensum. (75 x 2 s.)
3. **Eirik Holmøyvik:** Tolkingar av Grunnlova I: Tolkingar av Grunnlova – Om forfatningsutviklinga 1814-2014 (red. Eirik Holmøyvik), s. 11-31 (unntatt punkt 6), Pax Forlag 2013 (15 s.). Alternativt finnes samme artikkel i Eirik Holmøyvik og Dag Michalsen, Lærebok i forfatningshistorie, Pax Forlag 2015, kapittel 2 s. 49-62.

De tre foregående skriftene dekker til sammen læringskravene i faget.

Endringene innebærer for alternativ 1:

1. Njål Høsmælingen (ca 70 sider) foreslås tatt ut og erstattet med de samme sider fra Dokument 16 som i alternativ 2 (sider 44 x 2), bortsett fra kapittel 14 (domstolskontroll), 19 (retten til liv), 23 (rettferdig rettergang og uavhengige domstoler), pkt 24.1-24.2 (lovskravet i strafferetten) og 41 (legalitetsprinsippet). Disse delene er tilfredsstillende dekket i Eivind Smith, Konstitusjonelt demokrati.
2. I Eivind Smith, Konstitusjonelt demokrati foreslås følgende deler tatt ut punktene vist til ovenfor, ca 113 sider tas ut. Disse delene anses enten a) ikke å være nødvendige for å dekke kunnskapskravene, b) å være tilfredsstillende dekket i andre deler av boken Konstitusjonelt demokrati, c) å være bedre og/eller i mindre omfang dekket i Dokument 16.

Endringene er for øvrig begrunnet med at sidetallet for alternativ 1 har ligget for høyt, og fordi det har vært uttrykt ønske om jevnere konkurranselighet mellom alternativ 1 og alternativ 2. Alternativ 1 vil med dette forslaget reduseres med ca 80 sider uten at det går ut over kunnskapskravene. Alternativ 1 vil anslagsvis ligge på om lag 400 sider totalt med dette forslaget.

Endringene innebærer for alternativ 2:

1. Benedikte Moltumyr Høgberg, Statsrett – kort forklart er oppdatert fra 1. til 2. utgave. Den nye utgaven inneholder 25 flere sider enn 1. utgave.
2. Kapittel 12 i Dokument 16 tas ut av pensum (ca 7x2 sider). Rettssituasjonen er i noen grad avklart gjennom Holship-dommen, og det er bedre om denne dommen behandles i forelesningrekken fremfor at det leses eldre litteratur.
3. Fredrik Sejersted, Grunnlovens funksjon i de nordiske land, Tidsskrift for Rettsvitenskap 2014 s. 535-562 (27 sider) tas ut av pensum. I og med at de komparative elementene er tonet ned i kunnskapskravene, anses Dokument 16 og den oppdaterte utgaven av Statsrett – Kort forklart for å være dekkende.

JUS2111 statsforfatningsrett, forslag nr 2

Mailveksling de siste dagene har heldigvis bragt avklaring på flere punkter. Siden det likevel ikke har vist seg mulig å få de siste elementene på plass, finner jeg det likevel nødvendig å fremme følgende alternative pensumforslag. Jeg gir samtidig en oversikt over de andre hovedelementene i pensumangivelsen, men slik at de to punktene der det ikke fremmes alternativt forslag, kvitteres ut først.

Hovedlitteratur alternativ 1

Forslag til pensumangivelse:

- 1) **Smith, Eivind:** Konstitusjonelt demokrati. Statsforfatningsretten i prinsipielt og komparativt perspektiv, 3. utgave (Oslo 2014, Fagbokforlaget). Følgende deler er ikke pensum: Kap. I pkt. 10-11, kap. II pkt. 2, kap. VI pkt. 4.2.2, kap. VI pkt. 1.2, 3.1 og 3.2, kap. VII pkt. 6.2.3 og

6.3.2, og kap. X pkt. 2. Petitavsnitt, fotnoter og tabeller går ut over kunnskapskravene, og detaljene i det komparative materialet tjener kun til å gi et bedre grunnlag for å forstå norsk statsforfatningsrett.

- 2) **Dokument 16** (2011-2012) Rapport fra Menneskerettighetsutvalget om menneskerettigheter i Grunnloven, kapittel 20, 23, 24.3, 26, 40. Fremstillingen av SP og ØSK er ikke en del av pensum.

De to foregående skriftene dekker til sammen læringskravene i faget.

Mine kommentarer

(som jeg gjerne utdyper som ledd i forberedelsen for PMR-møtet)

Ad hovedboken

Kap. I pkt. 6-9 – grunnleggende om konstitusjonell tenkning som ikke dekkes noe annet sted

Kap. III pkt. 4.1, 4.2, 4.3, 6.1, 6.2, 7 og 8 – her gjelder det samme; dessuten gjelder deler av disse avsnittene emner som åpenbart hører hjemme i pensum

Kap. IV pkt. 6.3 – her gjelder det samme

Kap. VI pkt. 2.1, 2.3.1, 2.3.2, 3.3, 3.5.7, 4.2.2 og 4.3.2 – her gjelder det samme

Kap. VII pkt. 5 – domstolskontrollen med den utøvende makt (som konstitusjonell norm) må åpenbart være med

Kap. VIII – grunnelementer om rettigheter og rettighetsvern, tolkning mv.; teksten rommer enkelte synspunkter som avviker fra dem som fremmes av Lønning-utvalget – noe som bør ønskes velkommen ved et universitet, ikke 'undertrykkes' (slik forslaget fra den ansvarlige faglærer legger opp til)

Kap. IX pkt. 1 – som for kap. VIII

Ad Lønning-innstillingen

Kap. 9-10 – er fullt ut dekket i læreboken, inkl. bokens kap. VIII (se ovenfor); teksten rommer enkelte synspunkter som avviker fra dem som fremmes av Lønning-utvalget – noe som bør ønskes velkommen ved et universitet, ikke 'undertrykkes' (slik forslaget fra den ansvarlige faglærer legger opp til)

Kap. 13 – her gjelder det samme

Kap. 15 – her gjelder det samme (se også læreboken kap. III)

Kap. 41 – her gjelder det samme

Omfanget av pensum

I hovedboken vil ovenstående forslag gi en økning i forhold til BMH-forslaget på ca. 80 sider

I Lønning-innstillingen vil ovenstående forslag redusere omfanget med vel 60 boksider

Samlet vil forslaget altså gi $(80 - 60 =)$ ca. 20 siders økning i forhold til forslaget fra BMH.

En slik økning bør ikke være egnet til å skape noe problem. I tillegg kommer at manus til gjennomarbeidet ny utgave av læreboken snart er ferdigstilt, og at ferdig bok vil være i handelen i god tid før pensumstart. Den nye utgaven vil bli 40-50 sider kortere enn den foreliggende, noe som vil overkompensere den foreslåtte økningen i forhold til Benediktes forslag.

Jeg ber selvsagt *ikke* om at PMR nå autoriserer den nye lærebokutgaven. Ifølge sikker praksis blir imidlertid nye utgaver av etablerte lærebøker mer eller mindre automatisk tatt inn i pensum til erstatning for forrige utgave. Dessuten vil jo ikke nåværende utgave være tilgjengelig for studenter som kjøper bøker til semesterstart.

Om PMR skulle mene at sidetallsdifferansen mellom de to forslagene (20 sider) er vanskelig å akseptere, bør man altså kunne ta hensyn til at mitt forslag til pensumangivelse anvendt på den nye utgaven av læreboken, gir færre sider enn etter forslaget fra BMH.

Noen andre kommentarer: Arbeidsfordelingen

Studiedekananen mente i sin tid at undertegnede burde ta hovedansvaret for pensumangivelse under alternativ 1 (ansvarlig faglærer hevder at hun muntlig har gitt uttrykk for det samme). Dette burde i seg selv tilsi at ovenstående forslag gis en viss prioritet, i alle fall slik at det skal tunge faglige grunner til å fravike forslaget i stå stor grad som BMH nå insisterer på. Slike faglige grunner er emm ikke påvist – snarere tvert imot.

Noen andre kommentarer: Faglige synspunkter

Om begrunnelsen for å avvise de fleste av mine endringsforslag, skriver BMH blant annet (mail av 16. mars) at «perspektivskapende» avsnitt «ikke i seg selv [er] vesentlige for den grunnleggende

forståelsen av faget eller sentralt i relasjon til kunnskapskravene», og at studentene (derfor?) «ikke bør bruke for mye tid på perspektiver fremfor sentralt stoff».

Det er ikke riktig at alle avsnitt på hennes «puffeliste» er av «perspektivskapende» karakter; en rekke av dem gjelder tvert imot helt sentral elementer i faget.

Her er det imidlertid viktigste å påpeke at «detaljene i det komparative materialet», ifølge pensumangivelsen kun tjener «til å belyse hovedpoenger i fremstillingen av norsk statsforfatningsrett». Det er nettopp dette som er poenget: Mange avsnittene BMH vil ha ut, vil gi dypere forståelse av de *norske* hovedreglene (detaljene trenger ikke studentene å bekymre seg for i større grad enn det som følger av at de selv fatter interesse for stoffet).